

JAARVERSLAG 2023

Tentoonstelling Familieportret

MUSEUM
PAUL
TETAR VAN ELVEN

TENTOONSTELLING

FAMILIEPORTRET

6 januari t/m 30 april 2023

MUSEUM
PAUL
TÉTAR VAN ELVEN

DE VALSE VERMEER

De Emmaüsgangers van Han van Meegeren

t/m 25 juni 2023 in Museum Paul Tétar van Elven

www.tetar.nl

Ontdek het verschil tussen kopiëren en vervalsen in het atelier van Paul Tétar van Elven!

MUSEUM
PAUL
TÉTAR VAN ELVEN

TENTOONSTELLING

HET IDEALE NAAKT

De academietekeningen van Paul Tétar van Elven

1 juli t/m 26 november 2023
DELFT

MUSEUM
PAUL
TÉTAR VAN ELVEN

MUSEUM
PAUL
TÉTAR VAN ELVEN

18 november 2023 - 20.00 uur
Oud-Katholieke Kerk - Bagijnhof 21 - Delft

CONCERT

Haags Symfonie Orkest
Euterpe

Dirigent: Ghassan Alaboud
Mendelssohn: Ouverture Die Hebriden
Beethoven: Symphonie nr. 4

Ter gelegenheid van de 200e geboortedag van Paul Tétar van Elven.
Toegangskaarten: €15,-. Zie www.tetar.nl.

MUSEUM
PAUL
TÉTAR VAN ELVEN

INHOUD

	blz.
Voorwoord	3
Museum Paul Tétar van Elven in het kort	4
Kunstenaarswoning	4
Missie en Doel	4
Financiën	4
Privacy	5
De organisatie van het museum	5
Medewerkers	5
Werkgroepen en Commissies	6
Het bestuur	9
Tentoonstellingen en Activiteiten	9
Tentoonstellingen	9
Familieportret	9
De Valse Vermeer	11
Het Ideale Naakt	11
Activiteiten	12
Onbeperkt Paul Tétar van Elven	12
Verjaardagsconcerten	12
Lezingen	13
Educatie	14
Diversen	15
Collectie	15
Bruiklenen	15
Schenken	15
Onderzoek	17
Woord van dank	17
Financiën	19
Balans	19
Staat van baten en lasten	20
Toelichting op de balans	21

VOORWOORD

Op een willekeurige pagina in het gastenboek 2023 van Museum Paul Tetar van Elven kun je lovende woorden zoals deze vinden: *“Of all the museums we have seen in Europe, this is the friendliest. On a human scale it is very authentic. The guides are amazingly erudite and multilingual”*.

De bezoekers die dit schrijven, afkomstig uit India en het Verenigd Koninkrijk, zien direct waar de kracht van ons huismuseum ligt: het kleinschalige en authentieke karakter met het eclectische interieur. En zij merken dat deze karakteristieken met kennis en kunde belicht worden door onze gastvrije vrijwilligers. Deze enthousiaste medewerkers geven een thuisgevoel aan het woonhuis van de kunstenaar Paul Tétar van Elven.

De 7.500 bezoekers die wij in 2023 ontvingen kwamen van ver maar ook uit Delft en omgeving. In de stad speelt het museum dan ook een relevante culturele rol. Wij nemen graag deel aan lokale initiatieven zoals de festiviteiten rondom de schilder Johannes Vermeer waarbij wij een originele aanpak hebben getoond door het exposeren van een heuse Valse Vermeer. Toegankelijkheid staat voor ons centraal wat bijvoorbeeld goed tot uiting komt in het educatief programma Onbepakt Paul Tétar van Elven.

Het afgelopen jaar was een feestelijke periode voor het museum. Het jaar markeerde het 200ste geboortjaar van Paul Tétar van Elven. Dit hebben wij gevierd met de tentoonstelling Familieportret, waar veel onderzoek aan vooraf ging en met de tentoonstelling over de academietekeningen van de kunstenaar, Het ideale naakt. Ook lezingen en concerten luisterden het jaar op waarbij het bijzondere concert in de Oud-Katholieke kerk in Delft een hoogtepunt was.

We eindigden het jaar met het begin van de tentoonstelling Goed Gekleed welke loopt tot eind juni 2024. Dit was de eerste tentoonstelling die ik als nieuwe voorzitter samen met de directeur mocht openen nadat Henk den Boer het stokje aan mij had overgedragen.

Het verheugt ons allen dat het jaar kan worden afgesloten met een mooi positief saldo ondanks de hoge energiekosten die ons wederom tergdien. Om deze te bestrijden hebben wij met onze bouwmeesters de eerste plannen opgesteld voor het verduurzamen van het museum. Dit zien wij als onze plicht naast de missie om het huismuseum voor volgende generaties op een aantrekkelijke wijze in stand te houden.

Het bestuur en de directie van het museum kijken uit naar de verdere gang van zaken in 2024 en naar wat de daaropvolgende jaren ons zullen brengen. In 2027 vieren wij immers het 100-jarig bestaan van Museum Paul Tetar van Elven tezamen met onze vrijwillige medewerkers, onze subsidieverstrekkers en alle andere mensen en partijen die het museum een warm hart toedragen. Namens de kunstschilder Paul Tétar van Elven zeggen wij hen dank.

Léonore Heemskerk, voorzitter

MUSEUM PAUL TETAR VAN ELVEN IN HET KORT

KUNSTENAARSWONING

Museum Paul Tetar van Elven is een van de weinige kunstenaarswoningen in Nederland die nog deels in de oorspronkelijke staat toegankelijk zijn. Helena van Duuren, tweede echtgenote van de naamgever, heeft volgens zijn wens de woning met inboedel, zijn werk en zijn verzamelingen ondergebracht in een stichting. Ook de geschiedenis van het huis zelf en de beslissingen die in het verleden zijn genomen ten aanzien van huis en collectie zijn interessant voor de bezoeker.

Met wisselende tentoonstellingen over het werk en de verzamelingen van de schilder zelf en zijn familieleden, zijn tijd en zijn tijdgenoten, de stad Delft en kunstenaars uit die stad kunnen bezoekers zich onderdompelen in de cultuur van de negentiende eeuw.

MISSIE EN DOEL

Het museum Tetar van Elven is een huismuseum, dat is opgericht als uitvoering van de wens verwoord in het testament uit 1887 van de schilder Paul Tétar van Elven. Het museum onderhoudt het historische pand en besteedt aandacht aan de bouwgeschiedenis en de bewonersgeschiedenis. De missie van Museum Paul Tetar van Elven kent een tweeledig doel:

- Behoud en in stand houden van het monumentale pand en het historische interieur.
- Het toegankelijk maken en bewaren van de kunstwerken en de privéverzameling.

FINANCIËN

Na de coronatijd met tijdelijke sluitingen was 2023 eindelijk weer een normaal jaar. Het was tevens een feestjaar

waarin de geboorte van Paul in 1823 werd gevierd. Dat kwam met name tot uiting in de persoonlijke tentoonstellingen uit eigen collectie over Pauls leven en werk, waarvoor (nauwelijks) externe financiering nodig was. Daarnaast is een manier gevonden om toch mee te kunnen doen aan het Vermeerjaar, door een korte presentatie van De Emmaüsgangers van Han van Meergeren onder de noemer De Valse Vermeer. Hiervoor is wel enige sponsoring ontvangen. De financiële risico's waren daarmee in 2023 redelijk beperkt. De energiekosten baarden nog steeds enige zorgen, maar uiteindelijk is het jaar financieel goed afgesloten. Door de ongewisse inkomsten blijft het noodzakelijk om zorgvuldig om te gaan met uitgaven.

PRIVACY

Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Europese privacywetgeving uit 2018 die richtlijnen geeft voor het bewaren en beschermen van persoonsgegevens, hanteert Museum Paul Tetar van Elven een Privacyverklaring, die op de website staat.

DE ORGANISATIE VAN HET MUSEUM

Museum Paul Tetar van Elven is ondergebracht in een stichting. De dagelijkse leiding van het museum ligt in handen van de directeur-conservator (0,5 fte), aangestuurd door het stichtingsbestuur dat de beleidskaders vaststelt. De bestuurders (allen onbezoldigd) en staf onderschrijven de principes van goed bestuur en toezicht in de cultuursector, zoals die zijn geformuleerd in de Governance Code Cultuur. Ook onderschrijft het bestuur de code voor Fair Practice en de code voor Diversiteit en Inclusie.

MEDEWERKERS

Wij hebben afscheid moeten nemen van één van onze 'oudste' medewerkers: Ria van der Meer is na een langdurige ziekte overleden. Wij herinneren haar als zeer betrokken gastvrouw en een onovertroffen vraagbaak op het

gebied van de Delftse geschiedenis. Met regelmaat verzorgde zij cursussen voor haar collega's.

Vanwege het aanvaarden van een fulltime baan heeft Jessie Windahl Fransen haar activiteiten voor het museum moeten staken. Ook Ine van Moorsel, Leen Visser, Lois Groen en Paula van Veen stopten hun vrijwilligerswerk. Als nieuwkomers mochten wij verwelkomen: Petra Koelewijn, Ton Severijnen en Janet van der Geest.

Op 31 december 2023 bestond het team uit:

Ans Emonds
Bauckje Rijnks-Hylkema
Carine Henry
Corry An de Groot
Delilah Hartog
Ellen Harm
Els Geluk-Verhoeff
Enno Schimmel
Erna de Harder
Fred Eckhardt
Gerke Kok
Henny van Ofwegen
Ina Schröder
Irene Leupen-van den Bosch
Irene Menses
Jaap Legerstee
Janet van der Geest
Jannie Hage-Breeman
Jeanne den Hartog

Lenie Janssen
Lidy Thijsse
Lies van Zwieteren
Margreet Vreedenburgh
Margriet de Graaff
Margrith Barnhoorn
Marieke Rompelman
Marijke van der Post
Marjan Reinders
Mieneke Meij
Nancy van der Roest-Zaalberg
Patricia Wind-Smith
Paula van Veen
Paulette Fromager
Paul-Otto Brackel
Petra Koelewijn
Petra Vermeij
Rien Keukelaar
Rieneke de Pater-Devilee
Rob van Kolmeschate
Ron van der Horst
Ton Severijnen

WERKGROEPEN EN COMMISSIES

Commissie Behoud en Beheer

Samenstelling: Rieneke Devilee, Enno Schimmel, Delilah Hartog.

De Commissie Behoud en Beheer bestaat uit drie personen, waarvan in ieder geval twee elke maandag aanwezig zijn. Zij houden de ruimtes stofvrij, controleren de collectie op insecten en andere ongeregeldeheden, zorgen dat de uurwerken in goede staat zijn en houden de thermohygrografen, be- en

ontvochtigers bij. De grootste klus in het verslagjaar was het reinigen van de kristallen kronen in de salon - na de restauratie van het plafond eind 2023 - en in de bibliotheek.

In 2023 is het recent gerestaureerde staand horloge door klokkenmaker Jitsko Frieze van The Course of Time weer bijgesteld. Tevens heeft hij een offerte uitgebracht voor de restauratie van de drie 18de eeuwse pendules.

Naast deze pendules zijn meerdere objecten aan restauratie of vervanging toe waaronder de Deventer tapijten in de salon, eetkamer en bibliotheek.

Werkgroep Axiell

Samenstelling: Lies van Zwieteren, Els Geluk, Ans Emonds, Jeanne den Hartog.

De Axiell-groep heeft voor de tentoonstellingen Familieportret, Het Ideale Naakt en Goed Gekleed schilderijen, academische tekeningen, japonnen, jakjes, rokken etc. gecatalogiseerd.

Aan elk object zijn trefwoorden toegekend en zijn de huidige (en eventueel historische) standplaatsen aangegeven, waardoor deze snel kunnen worden teruggevonden.

Verder zijn bijna alle tekeningen en

prenten gecontroleerd en/of opnieuw ingevoerd, evenals de meeste schilderijen, het textiel en de sieraden en zijn de objecten voorzien van de nodige zoektermen.

Tentoonstellingscommissie

Samenstelling: Marjan Reinders, Lidy Thijsse, Jessie Windahl Fransen, Alexandra Oostdijk, Peter Willems, Margrith Barnhoorn.

De commissie kwam zes keer bij elkaar. Helaas moesten we het vanaf oktober doen zonder de enthousiaste en vakkundige inzet van Jessie Windahl Fransen.

Tentoonstelling Familieportret

Het afgelopen jaar telde zoals gezegd drie tentoonstellingen: Familieportret, Het Ideale Naakt en Goed Gekleed. De laatste ging nog net voor de Kerst open en blijft tot eind juni 2024 te zien. Alle drie stonden in het teken van het Paul

Tétar van Elvenjaar, waarbij respectievelijk Tétars familie, zijn werk (academietekeningen) en een onderdeel van zijn collectie (kostuums) werden belicht. Rond de beroemdste 'Valse Vermeer': De Emmaüsgangers van Han van Meegeren, die in kader van het Vermeerjaar tijdelijk in ons museum te zien was, werd met de kopieën van Paul Tétar van Elven als voorbeeld een kleine presentatie ingericht over het verschil tussen een echte kopie en een vervalsing.

Naast het voorbereiden van de bovengenoemde tentoonstellingen is er een planning voor de komende jaren gemaakt en het daarvoor nodige onderzoek in gang gezet.

Werkgroep PR en Publiciteit

Samenstelling: Ron van der Horst, Henny van Ofwegen, Peter Willems, Jessie Windahl Fransen (tot oktober).

In de loop van 2023 is de samenstelling van de commissie gewijzigd. Ron van der Horst heeft de taken van Jessie overgenomen op het gebied van social media. In overleg met Peter Willems houdt hij de Facebookpagina en Instagram bij. De website wordt beheerd door Henny van Ofwegen. De website werd in 2023 72.606 maal bezocht. In de commissie wordt ook de publiciteit in de vorm van advertenties, posters en flyers bepaald.

Werkgroep Educatie

Samenstelling: Marieke Rompelman, Petra Vermeij, Rob van Kolmeschate, nieuw lid: Petra Koelewijn.

De leden van de werkgroep verzorgden lessen voor het basis- en voortgezet onderwijs. Ook verzorgden zij workshops voor individuele kinderen. Tijdens de herfstvakantie werd in het kader van Cultuurbarbaren op elke doordeweekse dag een activiteit aangeboden.

Excursiecommissie

Samenstelling: Jannie Hage-Breeman, Els Geluk en Marieke Rompelman.

De excursiecommissie organiseerde dit jaar een druk bezochte excursie naar Leiden. Het Rijksmuseum van Oudheden werd bezocht, waar het marmeren portret van de Romeinse keizer Severus Alexander (208-235), in langdurig bruikleen van ons museum, een plek in de vaste expositie heeft gekregen. De vrijwilligers kregen een inleiding en een rondleiding van de heer Dé

Steures, die de kop in Museum Paul Tétar van Elven ontdekte.

In het kader van de jaarlijkse studiedag bezochten we de Maria van Jesse, waar Paul-Otto Brackel ons rondleidde.

Winkelcommissie

Samenstelling: Lies van Zwieteren, Ans Emonds, Ellen Harms, Peter Willems.

Door de commissie werd het initiatief genomen om meer producten te voeren, gebaseerd op de eigen collectie. Dit resulteerde in een productlijn met het portret van Paul Tétar van Elven en een productlijn met als basis het goudleerbehang van de bibliotheek. Ook werd een salesdag georganiseerd, waar vrijwilligers tegen sterk gereduceerde prijzen winkeldochters konden aanschaffen.

Coördinator rooster

Margriet de Graaff zorgt al vele jaren voor de coördinatie van het rooster voor de openstelling van het museum.

HET BESTUUR

In januari 2023 bestond het bestuur uit:

Henk den Boer, voorzitter a.i.
Peter Willems, penningmeester
Tine Abbinga, toegevoegd secretaris.

In december 2023 bestond het bestuur uit:

Léonore Heemskerk, voorzitter
Peter Willems, penningmeester
Henk den Boer, algemeen lid
Sandy Manuel, aspirant-lid en secretaris.

TENTOONSTELLINGEN EN ACTIVITEITEN

Gedurende het hele jaar was het museum geopend. Bijna 7.500 bezoekers bezochten het museum, een redelijk gemiddelde.

In 2023 herdachten wij de 200ste geboortedag van onze naamgever Paul Tétar van Elven. Op basis van zorgvuldig onderzoek werd besloten zijn naam weer met accent te schrijven. De opmaat naar het herdenkingsjaar begon al eind 2022, toen de tentoonstelling Familieportret werd ingericht.

TENTOONSTELLINGEN

Familieportret

22 december 2022 tot en met 4 juni 2023

Deze tentoonstelling werd begin januari 2023 officieel geopend door wethouder Cultuur Frank van Vliet. Op de tentoonstelling waren portretten van Paul Tétar van Elven en zijn artistieke familie te zien, grotendeels uit eigen collectie, vaak van de hand van Paul

zelf. In de Paarse kamer stond de familie centraal, boven Paul en zijn beide echtgenotes Louise Schmit (1823-1883) en Helena van Duuren (1852-1925).

Een beperkt aantal bruiklenen werd toegevoegd aan de tentoonstelling, waaronder een recent ontdekt zelfportret van Pauls oudere broer Jan Baptist uit het Kunstmuseum Den Haag. Dit werk bleef na afloop als duurzaam bruikleen in de collectie. In het tijdschrift Delf verscheen een uitgebreid artikel van de hand van penningmeester en samensteller van de tentoonstelling Peter Willems.

De familienaam Tétar van Elven is in 1810 ontstaan toen Pauls vader de latere stenograaf en letterkundige Henri L. van Elven (1781-1855) de naam van zijn overleden eerste echtgenote Anne Françoise Félicité Tétar (1776-1810) voor zijn achternaam plaatste. Henri hertrouwde met Dorothea C. de Hosson uit de schildersfamilie De Hosson. De vier zonen van Henri studeerden allemaal aan een Koninklijke Akademie. De oudste zoon Martin Gérard (1803-1882) werd bekend als architect, directeur bouwkunde aan de Koninklijke Akademie in Amsterdam en initiatiefnemer van de kunstenaarsvereniging Arti et Amicitiae. Ook zijn oudste zoon Henri Martin (1827-1899) werd architect. Henri's tweede zoon Jan Baptist (1805-1889) werkte vooral als graveur en kerkinterieurschilder en hoofdonderwijzer van het Teekeninstituut in Amsterdam. Hij was de vader van de schilders Pierre (1828-1908) en J. Eduard (1832-1859). Henri's derde zoon Cornelis (1817-1845) studeerde bouwkunde, maar had in zijn korte leven vooral succes als toneelschrijver. De vierde zoon was de kunstschilder en verzamelaar Paul D.C. Tétar van Elven (1823-1896). Ook Pauls zus Josephine (1814-1902) en nichtje Marie (1844-1929) hebben werk getoond op de Tentoonstellingen van Levende Meesters. De laatste telg van deze kunstenaarsfamilie was Pauline Tétar van Elven, die in 1996 in Delft overleed.

De Valse Vermeer

De Emmaüsgangers, Han van Meegeren

30 april tot en met 25 juni 2023

In het kader van het landelijke Vermeerjaar werd in het atelier het beroemde schilderij *De Emmaüsgangers* van Han van Meegeren tentoongesteld, een bruikleen van Museum Boijmans van Beuningen. Het schilderij werd in samenhang getoond met de kopieën naar Oude Meesters van de hand van Paul Tétar van Elven om het verschil tussen kopiëren en vervalsen uit te leggen. Han van Meegeren, die van 1907 tot 1913 bouwkunde studeerde aan de Technische Hogeschool Delft, kreeg uitgebreid aandacht. Naast *De Emmaüsgangers* was er een nog niet eerder geëxposeerd werk van Van Meegeren te zien, een Bijbelse voorstelling in het bezit van de Fundatie van Renswoude.

De kleine expositie trok veel aandacht: zowel TV West besteedde aandacht aan de activiteit als ook de Japanse televisie. In het kader van de tentoonstelling werd ook aandacht besteed aan twee recente publicaties: schrijvers Jeroen Windmeijer en Patrick Odijk hielden een lezing in het museum.

Het Ideale Naakt

De academietekeningen van Paul Tétar van Elven (1823 – 1896)

24 juni t/m 26 november 2023

Op de tweede tentoonstelling van het herdenkingsjaar werd uitgebreid aandacht besteed aan de tekeningen die Paul Tétar van Elven met name maakte op de Haagse Teeken-Academie. Als gastconservator trad de jonge kunsthistorica Nina Reid op, net afgestudeerd aan de Rijksuniversiteit Leiden. Zij schreef ook de bijbehorende publicatie.

Het voorwoord daarin werd geschreven door John Sillevius, kunsthistoricus en oud hoofdconservator van het Gemeentemuseum Den Haag (nu Kunstmuseum) die ook de tentoonstelling opende. Hij noemt de tekeningen van een exceptionele kwaliteit. Bovendien vormen zij een unieke bron van informatie over een periode waarvan de meeste sporen onder de vernieuwingsdrang van de 20ste eeuw letterlijk zijn uitgewist.

Na afloop van deze tentoonstelling werd nog voor de kerstvakantie de tentoonstelling *Goed Gekleed* ingericht, waarvoor in de maanden daarvoor veel werk was verzet. De officiële opening vond plaats op 6 januari 2024, waarmee deze onder het jaarverslag 2024 valt.

ACTIVITEITEN

Onbeperkt Paul Tétar van Elven

Vanaf september was het museum elke laatste maandag van de maand uitsluitend geopend voor speciale doelgroepen. Op deze dagen werden bijvoorbeeld multi-zintuiglijke rondleidingen gegeven voor blinden en slechthzienden of speciale ontvangsten voor mensen

met geheugenproblemen. Dit project dat in 2020 van start is gegaan heet 'Onbeperkt Paul Tétar van Elven'.

Om de toegankelijkheid van het gebouw te verbeteren werden voor de entree deur speciale voettegels gelegd, die het makkelijker maken voor mensen met een visuele beperking om het museum te vinden.

Verjaardagsconcerten

Paul Tétar van Elven was amateur dwarsfluitist en zijn echtgenotes Louise en Helena speelden beiden piano. Ze gingen naar veel concerten en musiceerden samen thuis. Paul speelde zowel in een orkest in Delft als in kleinere 'huissalons'.

"Met zijn fluit was hij de gelukkigste man ter wereld. Op de concerten van Tandem en in gezelligen kleinen kring was hij altijd gaarne bereid zich te doen horen." (A.L.H. Obreen, 1897).

Museumvrijwilliger en fluitiste Patricia Wind-Smith wilde deze kant van Pauls leven meer aandacht geven, vooral in het jaar 2023, zijn 200ste geboortejaar. Ze heeft uitgezocht welke muziek er misschien in huize Tétar van Elven gespeeld werd. Zo zijn er bijvoorbeeld een aantal aanwijzingen in brieven aan nicht Louise Brugsma in Groningen.

Er zijn twee kamermuziekprogramma's tot stand gekomen, in mei en

september 2023. Patricia en museum-vrijwilliger (en zanger) Ton Severijnen hebben in samenwerking een aantal concerten gegeven in de Paarse Kamer van het museum. Elk concert werd twee keer uitgevoerd. De muziek werd afgewisseld met informatie over het muzikale leven van Paul en over typische 19de eeuwse huiskamerconcerten. Alle concerten waren uitverkocht.

Het orkest van de Delftse kunstvereniging Tandem fit Surculus Arbor, waar Paul in speelde, was een orkest van ongeveer 35 leden. Het Haags Symphonie Orkest Euterpe, waar Patricia

Wind-Smith in speelt, is ongeveer even groot. Als feestelijke afsluiting van het jubileumjaar kwam het orkest in november 2023 naar Delft om een typisch Tandem concert te recreëren. In de mooie Oud-Katholieke Schuilkerk aan het Bagijnhof werden de ouverture Die Hebriden van Mendelssohn en de 4de symfonie van Beethoven ten gehore gebracht, afgewisseld met achtergrondinformatie.

Lezingen

Patrick van Odijk studeerde politieke wetenschappen, geschiedenis en Duitse literatuur. In zijn boek Het meisje van de valse Vermeer schreef hij over de fictieve kunstschilder Jan van Aelst, die opvallende overeenkomsten vertoont met Van Meegeren. Tijdens een goedbezochte lezing op 26 mei las hij voor uit zijn boek en vertelde over het ontstaan ervan.

Op de laatste dag van de Van Meegeren presentatie (25 juni 2023) was Jeroen Windmeijer, schrijver van talloze historische thrillers, te gast in het museum. Hij vertelde over zijn boek De Vervalste Vermeer, een opmaat voor een trilogie rondom Johannes Vermeer, die zich in Delft afspeelt.

Zijn persoonlijke verhaal werd voorafgegaan door een korte inleiding over Vermeer en Van Meegeren door de directeur van het museum.

Educatie

Zowel groepen uit het basis als uit het voortgezet onderwijs bezochten het museum. In het kader van Klik (onderdeel van VAK/DOK) is er in het najaar een nieuw aanbod voor het voortgezet

onderwijs gemaakt, een les over kopiëren en vervalsen. Tijdens de presentatie van De Emmaüsgangers werden scholen uitgenodigd om in het kader van dit thema een gratis les met workshop te volgen:

“In het centrum van Delft staat het prachtige woonhuis van kunstschilder en kunstverzamelaar Paul Tetar van Elven (1823-1896). Het woonhuis herbergt het museum, waar je zijn unieke 19e eeuwse kunstcollectie en het authentieke, overdadige interieur kunt bewonderen. In het programma Kopie of Vervalsing? duiken de leerlingen in de unieke verzameling kopieën van oude meesters (Rafaël, Rembrandt) in olieverf geschilderd door Paul Tetar van Elven. Kon hij zelf niets verzinnen? Jawel, maar hij wilde net zo goed leren schilderen als Rembrandt. Dat deed hij door zo precies mogelijk na te schilderen. En in de 19e eeuw was er altijd wel iemand die het wilde kopen, omdat de echte meesters onbetaalbaar waren.....”.

Op meer structurele basis werden workshops aangeboden voor individuele bezoekers. Dit gebeurde op elke eerste zondag van de maand en tijdens vakanties.

Tijdens de herfstvakantie werd in het kader van Cultuurbarbaren op elke door-de-weekse dag een activiteit aangeboden. Dit jaar was het overkoepelende thema Thuis in Delft, in het museum Thuis bij Tétar. Met een speurtocht gingen de kinderen op zoek naar dingen in het huis die niet klopten. Daarna mochten ze de wenteltrap beklimmen en vanuit het zolderraam de oude huizen met hun bijzondere

daken bekijken. In een collage maakten ze een huis met een trap- of klokgevel en ze mochten er eventueel hun eigen huis naast zetten.

Diversen

Zoals gebruikelijk nam het museum deel aan activiteiten als het Kamermuziekfestival en het Open Monumentenweekend (9 en 10 september). Het museum was op beide dagen gratis toegankelijk en werd zoals gebruikelijk weer druk bezocht.

Op 15 juni werd bij de TU Delft de publicatie gepresenteerd Small Museums Change: Volunteers for Social Engagement. In het kader van het onderzoek was in 2022 een workshop georganiseerd voor de vrijwilligers van het museum. In lijn van het Faro programma van de Raad van Europa werd de potentie van kleine musea om de sociale cohesie in de steek/regio te stimuleren onderzocht.

COLLECTIE

De collectie werd aangevuld met de volgende objecten:

Bruiklenen

4 portretten, waarschijnlijk 3 van de hand van Paul Tétar van Elven:

- Een zelfportret
- Portret van zijn moeder Dorothea de Hosson
- Een portret van zijn vader Henri Tétar van Elven.

Daarnaast een portret van onbekende man door M. van Elven uit 1879,

waarschijnlijk het portret dat Marie Tétar van Elven exposeerde op de Tentoonstelling van Levende Meesters in 1880.

Van het Kunstmuseum Den Haag werd voor de tentoonstelling een zelfportret van Jan Baptist Tétar van Elven (1805-1889) uit 1842 geleend. Dit olieverfschilderij kon na de tentoonstelling als langdurig bruikleen in het museum blijven.

Schenken

Boekje 'Constance, of de gevolgen van den hoogmoed', toneelspel uit het Frans vertaald door Cornelis Tétar van Elven 1840 met opdracht aan de heer R. Engelsman "van den vertaler C. Tétar van Elven", door de heer B. Uljee.

Speciaal was de schenking van een aantal tekeningen, van de hand van Paul Tétar van Elven, maar ook meerdere tekeningen door zijn zus Josephine en een jeugdwerk van zijn neefje Pierre (Piet). Bijzonder zijn de portretten van

Pauls moeder Dorothea, onder andere met (waarschijnlijk) haar zoon Cornelis. De schenking, door de heer en mevrouw Van der Laan, was een direct gevolg van de tentoonstelling Familieportret.

Piet van Elven, tekening gebouw met poortje en landschap met opschrift 'Getekend door Piet van Elven, oud tien jaar 1839'	Opgeplakt op karton, bovenzijde gescheurd
Paul Tétar van Elven, getekend dubbelportret H.B. van Elven en Doortje de Hosson, 4 april 1848	Blad uit een schetsboekje, tekst op achterzijde
Portret Carola Josepha (Josephine) Tétar van Elven (zelfportret?)	(Kleur)potlood, naam onder het portret Carola José Tetar van Elven, links-onder C.J. Tetar van Elven
C.J. Tétar van Elven, Zittend meisje aan water	Achterzijde nummer 570 rechtsboven. Opgeplakt geweest (lijmresten)
Paul Tétar van Elven, portret van zijn moeder	Gesignd rechts onder het portret Paul Tetar van Elven 1845
Caroline Josephine Tétar van Elven	Meisje (zelfportret?) 1838
Paul Tétar van Elven, portret van Dorothea de Hosson	Achterzijde Paul Tetar van Elven, 'S Hage den 20 Mei 1842. Slechte staat, gescheurd en geplakt

ONDERZOEK

De laatste tijd heeft het onderzoek zich toegespitst op het leven en werk van Paul Tétar van Elven. Er zal een nieuwe korte biografie over hem op de website worden gepubliceerd. Voor de tentoonstelling Prix de Paul is het werk van

Paul nader bestudeerd. Op basis van de eigen collectie en archiefonderzoek is een overzicht van zijn werk gemaakt. Het eerdere onderzoek naar de gehele familie Tétar van Elven zal worden verwerkt in de stamboom op de website. Op termijn zullen hier meerdere korte biografieën worden gepubliceerd.

WOORD VAN DANK

Zoals ieder jaar zijn wij veel dank verschuldigd aan een ieder die op welke wijze dan ook heeft bijgedragen aan het museum:

Subsidieverstrekters en fondsen:

- Gemeente Delft

- De Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude te Delft

- De Schepper Delft Stichting

- SHDJ Stichting voor Hulp aan Delftse Jongeren, vanouds genaamd 'Het Meisjeshuis'

- M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting

Bruikleengevers:

- Museum Boijmans van Beuningen
- De heer R. Tansel
- Stichting Koninklijke Verzamelingen
- Kunstmuseum Den Haag
- Koninklijke Bibliotheek Den Haag
- DSC Delftsch Studenten Corps.

Schenkers:

- De heer B. Uljee
- De heer en mevrouw Van der Laan.

En verder dank voor hun medewerking op verschillende gebieden:

- Nina Reid,
- John Sillevius
- Marlous van Breemen
- Iris Erkelens
- Kunstwacht Delft,
- Hotel Royal Bridges
- en alle andere instellingen en personen die ons op wat voor wijze dan ook hebben bijgestaan.

Een speciaal woord van dank aan onze vrienden en onze vrijwilligers zonder wie de openstelling van het museum niet mogelijk is.

Artikel in Delft

FINANCIËN 2023

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVA		
Pand en collectie	p.m.	p.m.
Te vorderen posten	3.889,81	33.549,86
Voorraad	1.000,00	1.000,00
Vooruitbetaalde bedragen	-	158,00
Liquide middelen	124.562,30	127.350,74
Te vorderen BTW	<u>3.310,00</u>	<u>14.359,00</u>
	<u>132.762,11</u>	<u>176.417,60</u>
PASSIVA		
Vermogen/weerstandsreserve	41.754,40	37.251,64
Voorziening groot onderhoud	76.375,40	75.370,00
Voorziening restauratie collectie	13.128,21	19.952,87
Voorziening tentoonstelling lopend jaar	-	8.000,00
Crediteuren	1.504,10	31.253,65
Te betalen posten	-	4.589,44
	<u>132.762,11</u>	<u>176.417,60</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

	2023	2022
BATEN		
Entree	39.010,93	44.914,16
Verkoop artikelen	3.543,88	11.909,96
Donateurs	2.805,00	2.650,00
Fooien/giften	566,25	162,75
Verhuur	1.300,00	1.275,23
Arrangementen en rondleidingen via site	1.026,71	3.354,56
Subsidie Gemeente Delft	48.607,53	47.146,00
Tentoonstelling	3.280,28	-
Concerten	949,47	-
Coronasteun VSB Fonds	-	13.478,77
Bankrente	824,11	-
Afronding projecten	-	-215,29
	<u>101.914,16</u>	<u>124.676,14</u>
LASTEN		
Personeelskosten	48.607,56	47.146,00
Energie	13.450,88	12.190,49
Onderhoud	2.433,87	1.487,17
Vaste lasten pand	5.107,15	4.816,02
Inkopen winkel	2.597,65	7.542,69
Kosten vrijwilligers	3.066,98	6.687,48
Overige kosten	4.775,67	4.550,51
Verzekeringen	5.405,54	4.876,43
Internet en telefoon	1.054,32	906,68
Automatiseringskosten	2.326,17	3.389,55
Kleine aanschaffingen en schoonmaak	2.822,45	4.088,71
Boodschappen	464,83	933,88
Tentoonstelling	1.526,45	23.647,01
Concerten	771,88	-
Dotatie voorziening groot onderhoud	3.000,00	3.000
Resultaat	<u>4.502,76</u>	<u>-586,48</u>
	<u>101.914,16</u>	<u>124.676,14</u>

TOELICHTING OP DE BALANS 2023

	31-12-2023	31-12-2022
Te vorderen posten		
Museumkaart/Rotterdampas	1.889,81	1.224,86
Debiteuren	-	325,00
Subsidies tentoonstelling	-	31.000,00
Verhuur	<u>2.000,00</u>	<u>1.000,00</u>
	<u>3.889,81</u>	<u>33.549,86</u>
Liquide middelen		
Kas	15,87	20,00
Kassalade	100,00	100,00
Foienpot	100,00	135,23
ING Bank Betaalrekening	10.596,16	14.197,85
ING Bank Spaarrekening	113.721,77	102.897,66
Kruisposten	<u>28,50</u>	<u>-</u>
	<u>124.562,30</u>	<u>127.350,74</u>
Te vorderen btw		
Laatste aangifte	3.186,00	14.645,00
Suppletie boekjaar	124,00	104,00
Suppletie voorgaand boekjaar	<u>-</u>	<u>-390,00</u>
	<u>3.310,00</u>	<u>14.359,00</u>
Voorzieningen		
<i>Groot onderhoud:</i>		
Stand 01-01	75.370,00	72.370,00
Dotatie	3.000,00	3.000,00
Kosten	<u>-1.994,60</u>	<u>-</u>
Stand 31-12	<u>76.375,40</u>	<u>75.370,00</u>
<i>Restauratie collectie:</i>		
Stand 01-01	19.952,87	7.432,00
Dotatie	-5.846,16	36.000,00
Kosten	<u>-978,50</u>	<u>-23.479,13</u>
Stand 31-12	<u>13.128,21</u>	<u>19.952,87</u>
<i>Lopende tentoonstelling:</i>		
Stand 01-01	8.000,00	2.700,00
Dotatie	7.000,00	26.914,00
Kosten	<u>-15.000,00</u>	<u>-21.614,00</u>
Stand 31-12	<u>-</u>	<u>8.000,00</u>

VRIJWILLIGERS
gezocht
www.tetar.nl

Wij zoeken gastvrouwen of - heren die minimaal twee keer per maand willen werken in het kunstenaarshuis van Paul Tétar van Elven (1823-1896).
Geïnteresseerd? Stuur een e-mail naar:
vrijwilligers@museumpaultetarvanelven.nl.

MUSEUM
PAUL
TÉTAR VAN ELVEN

MUSEUM PAUL TETAR VAN ELVEN

Koornmarkt 67, 2611 EC Delft
015-2124206
tetar@hetnet.nl | www.tetar.nl

Tekst: Alexandra Oostdijk, Peter Willems, Léonore Heemskerk e.a.
Eindredactie: Sandy Manuel
Vormgeving: Henny van Ofwegen | Drukwerk: Tan Heck, Delft

Mei 2024